

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/80/WE

z dnia 13 lipca 2009 r.

w sprawie identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników pojazdów silnikowych dwu- i trzykołowych

(wersja ujednolicona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 93/29/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. w sprawie identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników pojazdów silnikowych dwu- lub trzykołowych⁽³⁾ została znacząco zmieniona⁽⁴⁾. W celu zapewnienia jej jasności i zrozumiałości powinna zostać sporządzona jej wersja ujednolicona.
- (2) Dyrektywa 93/29/EWG jest jedną ze szczegółowych dyrektyw dotyczących systemu homologacji typu WE, przewidzianego w dyrektywie Rady 92/61/EWG z dnia 30 czerwca 1992 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych zastąpionej dyrektywą 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych⁽⁵⁾, i ustanawia normy techniczne dotyczące projektowania i budowy dwu- i trzykołowych pojazdów silnikowych w odniesieniu do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników. Te normy techniczne dotyczą zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dla umożliwienia stosowania procedury homologacji typu WE, przewidzianej w dyrektywie 2002/24/WE, wobec wszystkich typów

pojazdów. W związku z tym przepisy ustanowione dyrektywą 2002/24/WE odnoszące się do układów, części i odrębnych jednostek technicznych pojazdu stosują się do niniejszej dyrektywy.

- (3) W celu ułatwienia dostępu do rynków państw trzecich powinna istnieć równowaga między wymogami niniejszej dyrektywy oraz wymogami regulaminu nr 60 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ)⁽⁶⁾.
- (4) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich odnoszących się do terminów przeniesienia do prawa krajowego i stosowania dyrektywy określonych w załączniku III część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników wszystkich typów pojazdów, o których mowa w art. 1 dyrektywy 2002/24/WE.

Artykuł 2

Procedura wydawania homologacji typu WE części w odniesieniu do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników dla typu dwu- lub trzykołowego pojazdu silnikowego oraz zasady swobodnego przepływu takich pojazdów są określone w rozdziałach II i III dyrektywy 2002/24/WE.

Artykuł 3

1. Potwierdza się, w zgodzie z przepisami art. 11 dyrektywy 2002/24/WE, równowaga między wymogami niniejszej dyrektywy a wymogami ustanowionymi w regulaminie nr 60 EKG ONZ.

2. Organy państw członkowskich wydające homologację typu WE części uznają homologacje wydane zgodnie z wymogami regulaminu EKG ONZ, o którym mowa w ust. 1, jak również homologacje typu części, jako alternatywne w stosunku do odpowiadających homologacji wydanych zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. C 325 z 30.12.2006, s. 28).

⁽²⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2007 r. (Dz.U. C 146 E z 12.6.2008, s. 72) i decyzja Rady z dnia 7 lipca 2009 r.

⁽³⁾ Dz.U. L 188 z 29.7.1993, s. 1.

⁽⁴⁾ Zob. załącznik III część A.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 124 z 9.5.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ E/EKG/TRANS/505 – Add. 59.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa może zostać zmieniona zgodnie z procedurą określoną w art. 18 ust. 2 dyrektywy 2002/24/WE w celu:

- a) uwzględnienia zmian w regulaminie EKG ONZ, o którym mowa w art. 3;
- b) dostosowania załączników I i II do postępu technicznego.

Artykuł 5

1. Państwa członkowskie nie mogą, z przyczyn związanych z identyfikacją urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników:

- odmówić przyznania homologacji typu WE pojazdów silnikowych, dwu- lub trzykołowych, lub
- zabronić rejestracji, sprzedaży lub wprowadzenia do użytkowania dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych,

jeżeli identyfikacja urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników w tych pojazdach odpowiada wymogom niniejszej dyrektywy.

2. Państwa członkowskie odmawiają przyznania homologacji typu WE dla wszelkich nowych typów dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych z przyczyn odnoszących się do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników, jeżeli wymogi niniejszej dyrektywy nie są spełnione.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 6

Dyrektywa 93/29/EWG, zmieniona dyrektywą wymienioną w załączniku III część A, traci moc bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów przeniesienia do prawa krajowego i stosowania dyrektyw określonych w załączniku III część B.

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku IV.

Artykuł 7

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejszą dyrektywę stosuje się od 1 stycznia 2010 r.

Artykuł 8

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 13 lipca 2009 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
E. ERLANDSSON
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

**WYMOGI DOTYCZĄCE HOMOLOGACJI TYPU WE CZĘŚCI DWU- I TRZYKOŁOWYCH POJAZDÓW
W ODNIESIENIU DO IDENTYFIKACJI ICH URZĄDZEŃ DO STEROWANIA I KONTROLI, URZĄDZEŃ
OSTRZEGAWCZYCH ORAZ WSKAŹNIKÓW**

1. DEFINICJE

Do celów niniejszej dyrektywy mają zastosowanie następujące definicje:

- 1.1. „urządzenie do sterowania i kontroli” oznacza dowolną część pojazdu lub element bezpośrednio poruszany przez kierowcę, który powoduje zmianę w stanie lub działaniu pojazdu lub jednej z jego części;
- 1.2. „urządzenie ostrzegawcze” oznacza sygnał wskazujący włączenie urządzenia, działanie lub podejrzenie zaistnienia wadliwego stanu lub braku działania;
- 1.3. „wskaźnik” oznacza urządzenie informujące o sprawnym funkcjonowaniu lub stanie układu lub części układu, jak np. poziom płynu;
- 1.4. „symbol” oznacza znak umożliwiający rozpoznanie urządzenia do sterowania i kontroli, urządzenia ostrzegawczego lub wskaźnika.

2. WYMOGI

2.1. **Identyfikacja**

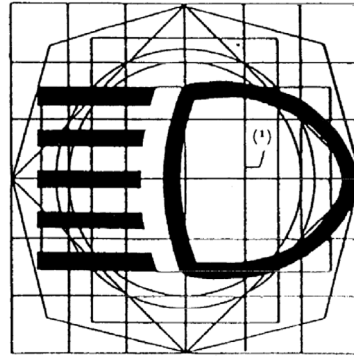
Montowane w pojeździe urządzenia do sterowania i kontroli, urządzenia ostrzegawcze lub wskaźniki, wymienione w punkcie 2.1.5, są rozpoznawane zgodnie z następującymi wymogami.

- 2.1.1. Symbole odróżniają się od tła w wyraźny sposób.
- 2.1.2. Symbole są umieszczane na urządzeniach do sterowania i kontroli lub urządzeniach ostrzegawczych albo w bezpośredniej ich bliskości w celu ich rozpoznania. Jeśli nie jest możliwe połączenie symbolu i urządzenia do sterowania i kontroli lub urządzenia ostrzegawczego w zestawieniu ciągłym, należy to zrobić w możliwie bliskiej odległości.
- 2.1.3. Światła drogowe są przedstawione równoległymi poziomymi promieniami światła, natomiast światła mijania równoległymi promieniami światła ustawionymi pod kątem w dół.
- 2.1.4. Podane poniżej kolory, stosowane do optycznych urządzeń ostrzegawczych, posiadają następujące znaczenie:
  - czerwony: zagrożenie,
  - żółty: uwaga,
  - zielony: bezpieczeństwo.

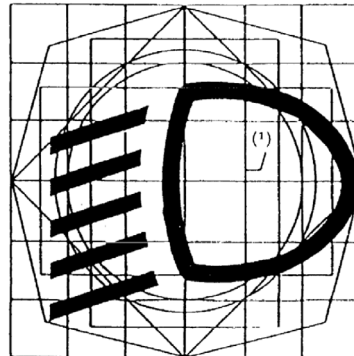
Niebieski jest zarezerwowany wyłącznie dla urządzeń ostrzegawczych świateł drogowych.

2.1.5. Oznaczenia i identyfikacja symboli

Rysunek 1
**Urządzenie do sterowania i kontroli reflektorów –
 światła drogowe**
 Kolor urządzenia ostrzegawczego: niebieski.

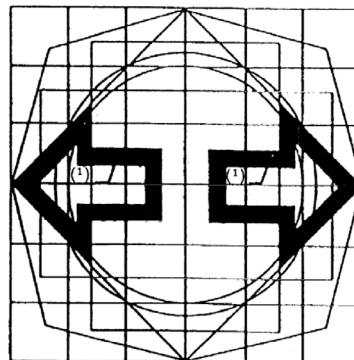
Rysunek 2
**Urządzenie do sterowania i kontroli reflektorów –
 światła mijania**
 Kolor urządzenia ostrzegawczego: zielony.

Rysunek 3
Kierunkowskazy

Uwaga: jeżeli dla obu kierunkowskazów występują oddzielne lampki kontrolne, to obydwie strzałki mogą również zostać użyte oddzielnie.

Kolor urządzenia ostrzegawczego: zielony.

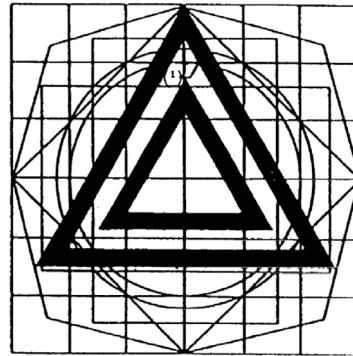

Rysunek 4

Urządzenie sygnalizacji awaryjnej

Dwie możliwości:

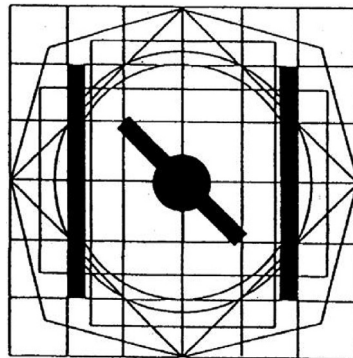
- rozpoznawczy sygnał umieszczony obok
- kolor urządzenia ostrzegawczego: czerwony albo
- jednoczesne działanie kierunkowskazów (obie strzałki na rysunku 3).

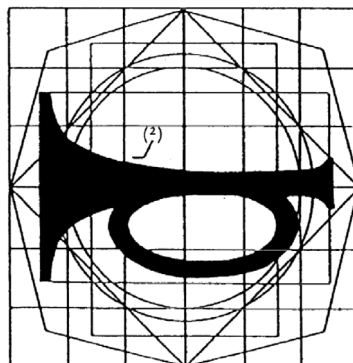
Rysunek 5

Urządzenie rozruchowe ręczne

Kolor urządzenia ostrzegawczego: żółty.

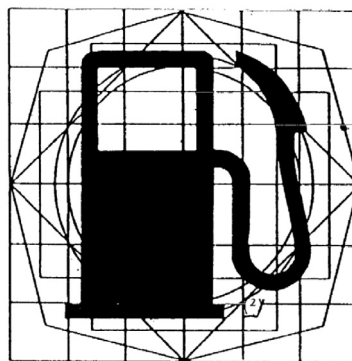
Rysunek 6

Dźwiękowe urządzenie ostrzegawcze

Rysunek 7

Ilość paliwa

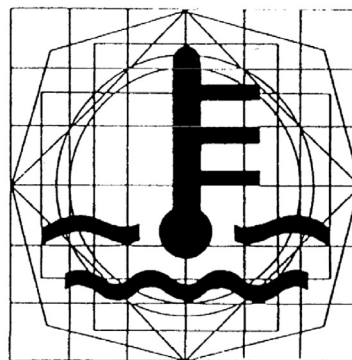
Kolor urządzenia ostrzegawczego: żółty.

Rysunek 8

Temperatura płynu chłodzącego

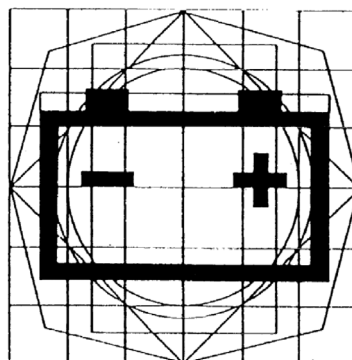
Kolor urządzenia ostrzegawczego: czerwony.

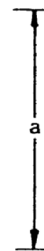
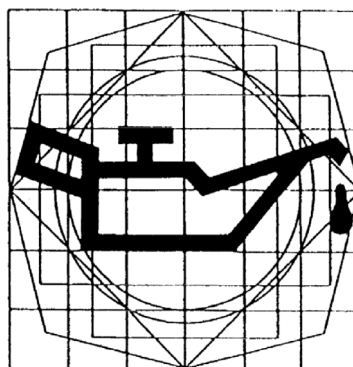
Rysunek 9

Ładowanie akumulatora

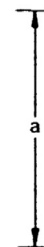
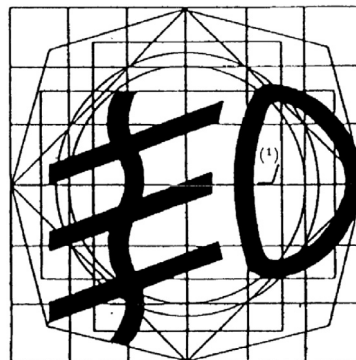
Kolor urządzenia ostrzegawczego: czerwony.

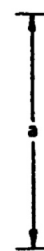
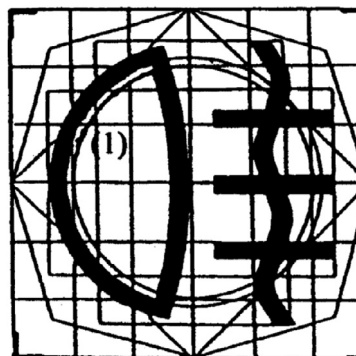
Rysunek 10
Ciśnienie oleju silnikowego
Kolor urządzenia ostrzegawczego: czerwony.

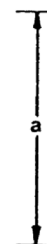
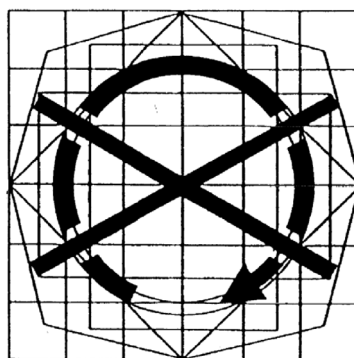
Rysunek 11
Światło przeciwmgielne przednie⁽³⁾
Kolor urządzenia ostrzegawczego: zielony.

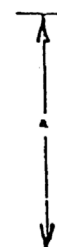
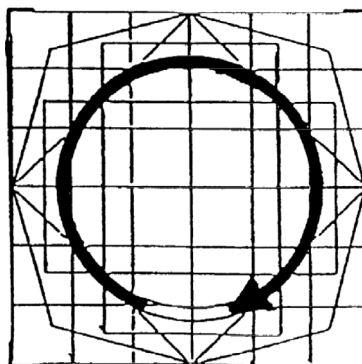
Rysunek 12
Światło przeciwmgielne tylne⁽³⁾
Kolor lampki kontrolnej: żółty.

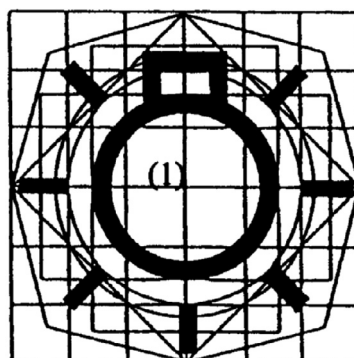
Rysunek 13
Włącznik zapłonu lub dodatkowy wyłącznik silnika w pozycji „wyłączony”

Rysunek 14
Włącznik zapłonu lub dodatkowy wyłącznik silnika w pozycji „włączony”

Rysunek 15
Wyłącznik oświetlenia
Kolor lampki kontrolnej: zielony.

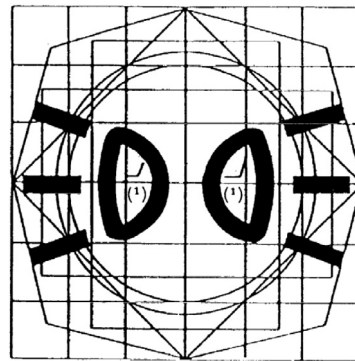

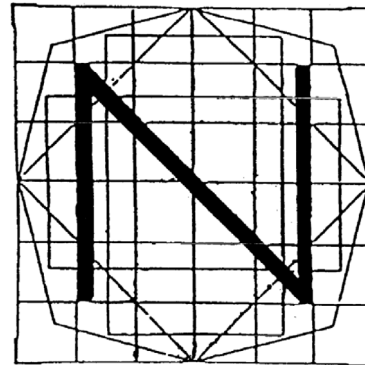
Rysunek 16
Światła postojowe (boczne)

Uwaga: jeżeli brak osobnego przełącznika, światła postojowe mogą być oznaczone symbolem przedstawionym na rys. 15.

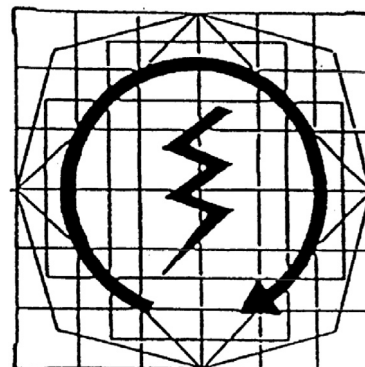
Kolor lampki kontrolnej: zielony.

Rysunek 17
Wskaźnik skrzynia biegów „w pozycji neutralnej”
 Kolor urządzenia ostrzegawczego: zielony.

Rysunek 18
Rozrusznik elektryczny

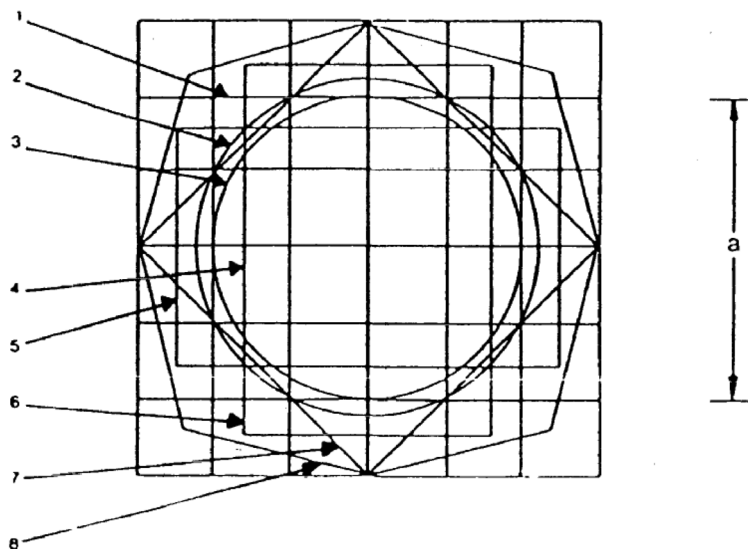

Uwagi:

- (1) Wnętrze symbolu może być wypełnione.
- (2) Ciemna część tego symbolu może być zastąpiona jego sylwetką; biała część na tym schemacie jest w takim przypadku w całości ciemnego koloru.
- (3) Jeśli pojedyncze urządzenie kontrolne jest używane dla przednich i tylnych świateł przeciwmgielnych, stosuje się symbol „przednich świateł przeciwmgielnych”.

Dodatek

Struktura podstawowego modelu, odnoszącego się do symboli wymienionych w pkt 2.1.5

Rysunek 1

Model podstawowy

Model podstawowy składa się z:

- 1) podstawowego kwadratu o boku 50 mm, ten wymiar jest równy nominalnemu wymiarowi „a” w oryginale;
- 2) podstawowego okręgu o średnicy 56 mm, mającego pole zbliżone do pola kwadratu podstawowego (1);
- 3) drugiego okręgu o średnicy 50 mm, który jest wrysowany w podstawowy kwadrat (1);
- 4) drugiego kwadratu, którego wierzchołki leżą na podstawowym okręgu (2) i którego boki są równoległe do boków podstawowego kwadratu (1);
- 5) oraz 6) dwóch prostokątów mających takie samo pole jak podstawowy kwadrat (1), których boki znajdują się wzajemnie pod kątem prostym i które są wpisane w ten sposób, aby podzielić przeciwległe boki w punktach symetrycznych;
- 7) trzeciego kwadratu, którego boki przechodzą przez punkt przecięcia podstawowego kwadratu (1) i podstawowego okręgu (2) oraz są nachylone pod kątem 45°, dając w ten sposób największe wymiary poziome i pionowe modelu podstawowego;
- 8) nieregularnego ośmiokąta, utworzonego z linii nachylonych pod kątem 30° do boków kwadratu (7).

Model podstawowy jest położony na siatce, której niższy bok ma 12,5 mm i styka się z podstawowym kwadratem (1).

ZAŁĄCZNIK II

Dodatek 1

Dokument informacyjny w sprawie identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników w dwu- lub trzykołowych pojazdach silnikowych

(które są dołączane do wniosku o homologację typu WE części, jeżeli jest on przedkładany oddzielnie od wniosku o wspólnotową homologację typu pojazdu)

Numer porządkowy (przypisuje go składający wniosek):

Wniosek o homologację typu WE części w odniesieniu do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników w dwu- lub trzykołowych pojazdach silnikowych zawiera informacje określone w następujących punktach załącznika II do dyrektywy 2002/24/WE część 1 sekcja A:

- 0.1,
- 0.2,
- 0.4–0.6,
- 9.2.1.

Dodatek 2

Nazwa organu

Świadectwo homologacji typu WE części dotyczące identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników dla typu dwu- i trzykołowego pojazdu silnikowego

WZÓR

Sprawozdanie nr ..... wydane przez serwis techniczny ..... dnia: .....

Nr homologacji typu WE części: .....Nr rozszerzenia: .....

1. Marka pojazdu: .....

2. Typ pojazdu oraz wszystkie wersje i warianty: .....

3. Nazwa i adres producenta: .....

4. Nazwa i adres przedstawiciela producenta (jeśli jest): .....

5. Data przekazania pojazdu do badań: .....

6. Udzielono/odmówiono udzielenia homologacji typu WE części (!)

7. Miejsce: .....

8. Data: .....

9. Podpis: .....

(!) Niepotrzebne skreślić.

ZAŁĄCZNIK III

CZĘŚĆ A

Uchylona dyrektywa i jej zmiana

(o których mowa w art. 6)

Dyrektywa Rady nr 93/29/EWG

(Dz.U. L 188 z 29.7.1993, s. 1)

Dyrektywa Komisji nr 2000/74/WE

(Dz.U. L 300 z 29.11.2000, s. 24)

CZĘŚĆ B

Lista terminów przeniesienia do prawa krajowego i stosowania

(o których mowa w art. 6)

Dyrektywa	Termin transpozycji	Data rozpoczęcia stosowania
93/29/EWG	14 grudnia 1994 r.	14 czerwca 1995 r. (*)
2000/74/WE	z dnia 31 grudnia 2001 r.	1 stycznia 2002 r. (**)

(*) Zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1, akapit trzeci dyrektywy 93/29/EWG:

„Od daty określonej w pierwszym akapicie państwa członkowskie nie mogą, ze względów związanych z identyfikacją urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników, zakazać wstępnego wprowadzenia do użycia pojazdów, które odpowiadają wymogom niniejszej dyrektywy.”

Datą, o której mowa, jest 14 grudnia 1994 r.; zob. art. 5 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 93/29/EWG.

(**) Zgodnie z przepisami art. 2 dyrektywy 2000/74/WE:

„1. Z mocą od dnia 1 stycznia 2002 r. państwa członkowskie nie mogą, z przyczyn związanych z identyfikacją urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników:

— odmówić przyznania homologacji typu WE pojazdów silnikowych, dwu- lub trzykołowych, lub

— zabronić rejestracji, sprzedaży lub wprowadzenia do użytkowania dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych,

jeżeli identyfikacja urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników w tych pojazdach odpowiada wymogom dyrektywy 93/29/EWG, zmienionej niniejszą dyrektywą.

2. Z mocą od dnia 1 lipca 2002 r. państwa członkowskie odmawiają przyznania homologacji typu WE dla wszelkich nowych typów dwu- lub trzykołowych pojazdów silnikowych z przyczyn odnoszących się do identyfikacji urządzeń do sterowania i kontroli, urządzeń ostrzegawczych oraz wskaźników, jeżeli wymogi dyrektywy 93/29/EWG, zmienionej niniejszą dyrektywą, nie są spełnione.”

ZAŁĄCZNIK IV

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 93/29/EWG	Dyrektywa 2000/74/WE	Niniejsza dyrektywa
art. 1 i 2		art. 1 i 2
art. 3 akapit pierwszy		art. 3 ust. 1
art. 3 akapit drugi		art. 3 ust. 2
art. 4 zdanie wprowadzające		art. 4 zdanie wprowadzające
art. 4 tiret pierwsze		art. 4 lit. a)
art. 4 tiret drugie		art. 4 lit. b)
art. 5 ust. 1		—
	art. 2 ust. 1	art. 5 ust. 1
	art. 2 ust. 2	art. 5 ust. 2
art. 5 ust. 2		art. 5 ust. 3
—		art. 6 i 7
art. 6		art. 8
załączniki I i II		załączniki I i II
—		załącznik III
—		załącznik IV